

MARCELI WIELEWSKI

KRÓTKA GRAMATYKA
JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO

PAŃSTWOWE ZAKŁADY WYDAWNICTW SZKOLNYCH

SPIS TREŚCI

FONETYKA

§ 1.	Litery	3
§ 2.	Pisownia i wymowa	3
§ 3.	Głoski	5
§ 4.	Dzielenie wyrazów na sylaby	6
§ 5.	Illoczas i akcent	7
§ 6.	Najważniejsze zjawiska w zakresie zmian samogłosek i spółgłosek	8

FLEKSJA

Imię

§ 7.	Odmiana imion	11
§ 8.	Rodzaje rzeczowników łacińskich	12
§ 9.	Ogólne wiadomości o deklinacjach	12
§ 10.	I deklinacja (temat na <i>-a</i>)	13
§ 11.	II deklinacja (temat na <i>-o</i>)	14
§ 12.	Przymiotniki I i II deklinacji	15
§ 13.	III deklinacja (temat spółgł. i na <i>-i</i>)	16
§ 14.	Rodzaj rzeczowników III dekl.	18
§ 15.	Przymiotniki III deklinacji	19
§ 16.	IV deklinacja (temat na <i>-u</i>)	20
§ 17.	V deklinacja (temat na <i>-e</i>)	21
§ 18.	Zestawienie zakończeń deklinacyjnych	21
§ 19.	Stopniowanie przymiotników	22
§ 20.	Przysłówek	24
§ 21.	Liczebnik	25
§ 22.	Zaimki osobowe	27
§ 23.	Zaimki dzierżawcze	28
§ 24.	Zaimki wskazujące	28
§ 25.	Zaimki względne	30
§ 26.	Zaimki pytające	31
§ 27.	Zaimki nieokreślone	31
§ 28.	Przymiotniki zaimkowe	32

Czasownik

§ 29.	Ogólne wiadomości (i wzory koniugacyjne)	33
§ 30.	Zestawienie zakończeń form czasownikowych	48
§ 31.	Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie	49

§ 32.	Czasowniki III koniugacji na <i>-io</i>	49
§ 33.	Verba deponentia	51
§ 34.	Verba semideponentia	51
§ 35.	<i>Sum</i>	52
§ 36.	<i>Adsum, possum, prosum</i>	54
§ 37.	<i>Fero</i>	56
§ 38.	<i>Volo, nolo, malo</i>	58
§ 39.	<i>Eo</i>	60
§ 40.	<i>Fio</i>	62
§ 41.	Verba defectiva	64

SKŁADNIA

Człony zdania

§ 42.	Główne człony zdania	66
§ 43.	Drugorzędne człony zdania	68

Przypadki jako funkcje członów zdania

Accusativus

§ 44.	Accusativus kierunku	70
§ 45.	Accusativus rozciągłości w przestrzeni	70
§ 46.	Accusativus rozciągłości w czasie	71
§ 47.	Accusativus przy czasownikach przechodnich	71
§ 48.	Accusativus wykrzyknienia	72
§ 49.	Podwójny accusativus osoby i rzeczy	72
§ 50.	Podwójny accusativus dopełnienia i orzecznika	72
§ 51.	Podwójny accusativus dopełnienia i miejsca	73

Dativus

§ 52.	Dativus jako dopełnienie przy czasownikach i przymiotnikach .	73
§ 53.	Dativus auctoris	74
§ 54.	Dativus possessivus	74
§ 55.	Dativus skutku i celu	74

Genetivus

§ 56.	Genetivus possessivus	75
§ 57.	Genetivus auctoris	75
§ 58.	Genetivus qualitatis	76
§ 59.	Genetivus subiectivus	76
§ 60.	Genetivus obiectivus	76
§ 61.	Genetivus partitivus	77
§ 62.	Genetivus memoriae	77
§ 63.	Genetivus criminis	78
§ 64.	Genetivus przy czasowniku nieosobowym <i>interest</i>	78
§ 65.	Genetivus pretii	78

Ablativus

§ 66.	Ablativus separationis	79
§ 67.	Ablativus originis	80
§ 68.	Ablativus comparationis	80
§ 69.	Ablativus auctoris	80
§ 70.	Ablativus instrumenti	81
§ 71.	Ablativus pretii	81
§ 72.	Ablativus qualitatis	81
§ 73.	Ablativus modi	82
§ 74.	Ablativus causae	82
§ 75.	Pierwotny locativus	82
§ 76.	Ablativus loci	83
§ 77.	Ablativus temporis	83
§ 78.	Składnia nazw miast	84
§ 79.	Przegląd przymków	85

Formy czasownikowe jako funkcje członów zdania

Formy nieosobowe czasownika

§ 80.	Infinitivus (bezokolicznik)	90
§ 81.	Accusativus cum infinitivo	90
§ 82.	Nominativus cum infinitivo	93
§ 83.	Supinum	93
§ 84.	Gerundium	94
§ 85.	Gerundivum	94
§ 86.	Participium	96
§ 87.	Ablativus absolutus	97

Strony czasownika

§ 88.	Activum	99
§ 89.	Passivum	99

Czasy

§ 90.	Ogólne wiadomości	100
§ 91.	<i>Praesens</i>	100
§ 92.	<i>Imperfectum</i>	101
§ 93.	<i>Futurum I</i>	101
§ 94.	<i>Perfectum</i>	101
§ 95.	<i>Plusquamperfectum</i>	102
§ 96.	<i>Futurum II (exactum)</i>	102

Tryby

§ 97.	<i>Indicativus</i>	103
§ 98.	<i>Imperativus</i>	103
§ 99.	<i>Coniunctivus</i>	104
§ 100.	<i>Coniunctivus potentialis</i>	104
§ 101.	<i>Coniunctivus irrealis</i>	105

§ 102.	Coniunctivus dubitativus	105
§ 103.	Coniunctivus hortativus	105
§ 104.	Coniunctivus iussivus	105
§ 105.	Coniunctivus prohibitivus	106
§ 106.	Coniunctivus optativus	106
§ 107.	Coniunctivus concessivus	107

Nauka o zdaniach pobocznych

§ 108.	Ogólne wiadomości	107
§ 109.	Consecutio temporum	108
§ 110.	Odstępstwa od consecutio temporum	109
§ 111.	Zdania wewnętrznie zależne	110
§ 112.	Attractio modorum	110
§ 113.	Zdania pytające zależne	111
§ 114.	Zdania pytające rozłączne	111
§ 115.	Zdania (okolicznikowe) celowe	112
§ 116.	Zdania dopełnieniowe zaczynające się od <i>ut (ne)</i>	112
§ 117.	Zdania (okolicznikowe) skutkowe	113
§ 118.	Zdania zaczynające się od <i>quin</i>	114
§ 119.	Zdania (okolicznikowe) czasowe	114
§ 120.	Zdania czasowe zaczynające się od <i>cum</i>	115
§ 121.	Zdania (okolicznikowe) warunkowe	116
§ 122.	Zdania warunkowe wyrażające zastrzeżenie	118
§ 123.	Zdania (okolicznikowe) przyzwolone	118
§ 124.	Zdania (okolicznikowe) przyczynowe	119
§ 125.	Zdania porównawcze	120
§ 126.	Zdania względne (przydawkowe)	120
§ 127.	Zdania względno-okolicznikowe	120
§ 128.	Zestawienie najważniejszych spójników podrzędnych	122
§ 129.	Oratio obliqua	124

* * *

§ 130.	Skróty imion rzymskich	126
§ 131.	Kalendarz rzymski	126
	Skorowidz	129